

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/97/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1514204553
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Bolebruch
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1514204553.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Bolebrucha a sudcov JUDr. Alexandry Hanusovej a JUDr. Ing. Maria Dubaňa v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, zastúpeného Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, proti odporcovi: G. C., R. XX, N., o zaplatenie 938,91 eura s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V č.k. 24C/318/2014-58, zo dňa 21.1.2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdzuje.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 417,46 eura spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 402,39 eura od 21.11.2011 až do zaplatenia, vo zvyšku návrh zamietol a rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ sa svojim návrhom domáhal zaplatenia 938,91 eura spolu s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 21.3.2010 do 20.11.2011 vo výške 70,36 eura a úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo žalovanej sumy od 21.11.2011 do zaplatenia titulom nedodržania dohodnutých podmienok, vyplývajúcich zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Podľa návrhu bola táto zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom navrhovateľa, Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako veriteľom a odporcom ako dlžníkom 23.11.2006. Predmetnú pohľadávku získal navrhovateľ ako postupník na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok z 27.9.2012; v prílohe k zmluve o postúpení pohľadávok sa predmetná pohľadávka nachádza pod por. č. XXXX. Navrhovateľ si v predmetnom konaní uplatnil nezaplatené splátky úveru splatné od 20.3.2010 do 20.11.2011 v počte 21, v celkovej výške 938,91 eura, úrok z omeškania z jednotlivých splátok vyčíslený odo dňa splatnosti každej splátky samostatne do dňa splatnosti splátky nasledujúcej a úrok z omeškania z nezaplatených splátok od 21.11.2011 do zaplatenia.

Vykonaným dokazovaním mal súd prvého stupňa preukázané, že právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi na základe zmluvy o splátkovom úvere peňažné prostriedky vo výške 1.659,70 eura /50.000,- Sk/ prevodom na účet, ktorý sa odporca zaviazal splácať v 60 mesačných splátkach vo výške 44,71 eura /1.347,- Sk/, vždy k 20. dňu v mesiaci. Splatnosť prvej splátky bola určená na 20.12.2006, poslednej na 20.11.2011. Odporca poslednú úhradu realizoval dňa 10.2.2009 vo výške 40,23 eura, poskytnutý úver nesplácal v zmysle dohodnutých zmluvných podmienok a ku dňu postúpenia pohľadávky dlžná suma predstavovala 2.967,48 eura, z čoho istina predstavovala 2.165,96 eura, riadny úrok 88,56 eura a úrok z omeškania 703,99 eura. Postupca oznámil postúpenie pohľadávky odporcovi listom zo dňa 24.1.2014.

Súd prvého stupňa pri hodnotení zisteného skutkového stavu vychádzal zo toho, že v danej veci ide o právny vzťah účastníkov vyplývajúci zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na ktorý dopadá právna ochrana vyplývajúca z § 54 Občianskeho zákonníka. Považoval za náležité a plne v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo. Vychádzal z toho, že s účinnosťou zákona č. 150/2004 Z.z. /1.1.2004/ došlo k zásadnej zmene spotrebiteľského práva. Nevýhodnejšie zmluvné klauzuly oproti zneniu Občianskeho zákonníka sa dostali do rozporu s novým ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah, vrátane premlčania, by predstavovalo zhoršenie postavenia spotrebiteľa /uznesenie Ústavného súdu SR, č.k. I. ÚS 402/2013-10, zo dňa 19.6.2013/.

Na základe § 5b zákona č. 102/2014 Z.z. (správne 250/2007 Z.z.) tak prihliadol na premlčanie vo všeobecnej trojročnej premlčacej lehote, stanovenej Občianskym zákonníkom a priznal navrhovateľovi len časť žalovaného nároku, spočívajúcu v 9-tich splátkach za obdobie od 20.2.2011 do 20.11.2011 v celkovej výške 402,39 eura a úrok z omeškania z uvedených splátok vo výške 15,07 eura. V zostávajúcej časti žalovaný nárok z dôvodu jeho premlčania zamietol. Keďže sa odporca s peňažným plnením dostal do omeškania, priznal navrhovateľovi podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka zákonný úrok z omeškania, určený z nepremičaných žalovaných splátok za obdobie od 20.2.2011 do 20.11.2011, odo dňa nasledujúceho po dni konečnej splatnosti predmetného úveru.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti zamietajúcej časti rozsudku podal odvolanie navrhovateľ a žiadal rozsudok v napadnutej časti zmeniť a návrhu v tejto časti vyhovieť a priznať náhradu trov konania. Dôvodil tým, že súd prvého stupňa na daný prípad nesprávne aplikoval ustanovenie Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčacej doby. Mal za to, že v prípade zmluvy o úvere ide o absolútny obchodnozávazkový vzťah a to aj napriek tomu, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ. Poukázal na to, že v období do 31.12.2007, kedy bola predmetná úverová zmluva uzavretá, sa vzťahovali ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka ako aj na zmluvu podľa § 55 Občianskeho zákonníka. Zmluva o úvere bola upravená v Obchodnom zákonníku. V dôsledku toho sa na účastníkov úverovej zmluvy nevzťahovala povinnosť uvedená v prechodnom ustanovení § 879f ods. 3 Občianskeho zákonníka.

Zdôraznil, že novelizovaným § 52 Občianskeho zákonníka sa nespravujú nároky vzniknuté pred 1.1.2008 a neposudzuje sa ani platnosť právnych úkonov vzniknutých pred 1.1.2008. Poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 2 M Cdo 3/2011, z 28.4.2011, podľa ktorého vzťahu, ktoré vznikli zo zmluvy o úvere, sa bez ohľadu na povahu účastníkov spravujú záväzkovou časťou Obchodného zákonníka a na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6 M Cdo 4/2012, z 27.3.2013, podľa ktorého v prípade, ak sa hlavný záväzkový vzťah, z ktorého žalobca vyvodzuje svoj nárok, spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka, treba podľa neho postupovať aj v otázke premlčania uplatneného nároku. Na podporu svojho názoru uviedol aj ďalšie súdne rozhodnutia (Krajský súd v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/132/2013, z 21.11.2013, sp. zn. 15Co/28/2013, Krajský súd v Trnave sp. zn. 9Co/138/2013, Krajský súd v Prešove sp. zn. 9Co/64/2013). Zastával názor, že aplikáciou § 5b zák. o ochrane spotrebiteľa dochádza k značnému narušeniu princípov právneho štátu, konkrétne k porušeniu zákazu diskriminácie, porušeniu ochrany pred svojvoľným zásahom štátnej moci, k narušeniu práva na majetok a ochranu vlastníckeho práva, k porušeniu práva na prístup k nezávislému a nestrannému súdu a k porušeniu zásady rovnosti účastníkov súdneho konania. Použitím tohto zákonného ustanovenia na prebiehajúce súdne konania bez ohľadu na to, za akého právneho stavu došlo k nadobudnutiu pohľadávok veriteľom a za akého právneho stavu došlo k podaniu návrhu na začatie konania, došlo k zotretiu princípu právnej istoty ako jedného zo znakov právneho štátu, ktorého súčasťou je aj požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci a k závažnému zásahu do majetkových práv veriteľa. Vzhľadom na to, že v konaní si uplatnil svoj nárok návrhom zo dňa 20.2.2014 a predmetné ustanovenie § 5b zák. o ochrane spotrebiteľa nadobudlo účinnosť až 1.5.2014, nesúhlasil s rozhodnutím súdu prvého stupňa na jeho základe a s jeho právnym posúdením veci.

Odvolačný súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., prejednal odvolanie podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 16.6.2016 (§ 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p.).

Námietku odporcu týkajúcu sa aplikácie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ktorý nadobudol účinnosť 1.5.2014), na daný prípad, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú. Podľa tohto ustanovenia orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Pre posúdenie, či § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., účinný od 1.5.2014, je možné aplikovať aj na konania začaté na súde pred jeho účinnosťou, je rozhodujúce, či konkrétne ustanovenie má (aj) procesný charakter. Hoci samotné premlčanie má nepochybne i hmotnoprávny charakter, procesná povaha citovaného ustanovenia § 5b vyplýva z jeho samotného znenia. Na jeho základe sa súdu (ktorý je možné považovať za orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľských zmlúv) ukladá povinnosť v súdnom konaní z úradnej povinnosti prihliadať na premlčanie v spotrebiteľských veciach, aj keď sa ho spotrebiteľ nedovoľá, teda ide o konkrétny procesný postup súdu v konaní, čo nasvedčuje procesnoprávnemu charakteru ustanovenia. Keďže ide o procesné ustanovenie, v prípade absencie prechodného ustanovenia platí, že súd postupuje podľa právneho stavu účinného v čase rozhodovania súdu. Časová pôsobnosť noriem civilného procesného práva je vybudovaná na zásade, že procesné normy nadobúdajú túto pôsobnosť dňom svojej účinnosti. Problematiku začatých a neskončených konaní, ako aj účinky vykonaných procesných úkonov, riešia prechodné ustanovenia. Platí základné pravidlo, podľa ktorého ak zákon neustanoví inak, platí nový zákon aj v konaniach, ktoré boli začaté pred jeho účinnosťou. Preto ak v čase rozhodovania súdu vo veci je účinné ustanovenie § 5b citovaného zákona, súd je povinný ho aplikovať, i keď sa súdne konanie začalo skôr, t. j. pred účinnosťou zákona.

Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku a na jeho doplnenie, odvolací súd ešte poukazuje aj na § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom od 1.5.2014), podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. To znamená, že ani uzavretie absolútneho obchodno-závazkového vzťahu, ktorý je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou, sa nemôže odchyliť od občianskoprávnej úpravy v otázke premlčania, ktorá je na prospech odporcu ako spotrebiteľa, na rozdiel od právnej úpravy premlčania v Obchodnom zákonníku. Spotrebiteľ si nemôže zhoršiť svoje zmluvné postavenie, preto je v legitímnom očakávaní použitia pre neho priaznivejšej právnej úpravy. Aplikáciu občianskoprávnej úpravy v otázke premlčania v spotrebiteľských zmluvách potvrdil aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení zo dňa 19.6.2013, sp. zn. I ÚS 402/2013, na ktoré poukázal aj súd prvého stupňa.

V zmysle uvedeného tak súd prvého stupňa dôvodne vzal na zreteľ § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované navrhovateľom a rovnako správne posudzoval premlčanie podľa Občianskeho zákonníka ako pre spotrebiteľa výhodnejšie. Odvolací súd v tejto súvislosti zohľadnil aj § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka, podľa ktorého všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 1.5.2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom (rozsudok NS SR sp. zn. 8 M Cdo 3/2015, zo dňa 28.8.2015 a sp. zn. 3 M Cdo 12/2014, zo dňa 21.4.2015).

Pokiaľ navrhovateľ vo svojom odvolaní poukazoval na rozhodnutia súdov, podľa ktorých sa záväzkové vzťahy, ktoré vznikli zo zmluvy o úvere, spravujú záväzkovou časťou Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov, nebolo ich možné v danej veci zohľadniť. Tieto jednak väčšinou reflektovali právny stav pred účinnosťou úpravy, vykonanej zákonom č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov alebo išlo o

rozhodnutia, ktoré boli v rozpore s aktuálnymi rozhodnutiami najvyššieho súdu pri posudzovaní časovej pôsobnosti sporných zákonných ustanovení.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov je zrejmé, že súd prvého stupňa rozhodol vecne správne, keď návrh navrhovateľa v napadnutej časti pre premlčanie jeho práva zamietol. Odvolaciemu súdu potom neostalo než rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. z hľadiska vecnej správnosti jeho výroku.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.; v odvolacom konaní úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, pretože si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.